

**Nacrt**

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O USLUGAMA**

---

**Zagreb, svibanj 2011.**

# **Konačni prijedlog Zakona o uslugama**

## **I. OPĆE ODREDBE**

### **Predmet zakona**

#### **Članak 1.**

- (1) Ovim se Zakonom uređuje pravo na poslovni nastan i slobodu pružanja usluga na teritoriju Republike Hrvatske, uz osiguravanje visokog stupnja sigurnosti i kvalitete tih usluga, sukladno Direktivi 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. godine o uslugama na unutarnjem tržištu.
- (2) Ovim se Zakonom uređuje način donošenja provedbenih propisa kojima nadležni ministri i ravnatelji državnih upravnih organizacija (u daljnjem tekstu: čelnici središnjih tijela državne uprave), na temelju ovoga Zakona podrobnije uređuju pravo na poslovni nastan i slobodu pružanja usluga.
- (3) Ovim se Zakonom uređuje i nadzor nad ostvarenjem prava na poslovni nastan i slobode pružanja usluga.

### **Primjena zakona**

#### **Članak 2.**

- (1) Ovaj se Zakon primjenjuje na usluge koje pružaju pružatelji usluga s pravom na poslovni nastan na teritoriju Republike Hrvatske ili u državi ugovornici Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru (u daljnjem tekstu: državi ugovornici EGP-a).
- (2) Odredbe ovoga Zakona ne utječu na:
  - 1) liberalizaciju usluga od općeg gospodarskog interesa rezerviranih za javna ili privatna tijela;
  - 2) privatizaciju javnih tijela koja pružaju usluge;
  - 3) ukidanje monopola u području pružanja usluga;
  - 4) potpore koje dodjeljuju države ugovornice EGP-a, a koje su obuhvaćene propisima Europske unije (u daljnjem tekstu: EU) o tržišnom natjecanju;
  - 5) slobodno definiranje usluga koje se smatraju uslugama od općeg gospodarskog interesa, načine njihove organizacije i financiranja sukladno propisima o državnoj potpori te specifične obveze kojima podliježu;
  - 6) ostvarivanje temeljnih prava, prava na pregovore, zaključivanje i provedbu kolektivnih ugovora;
  - 7) propise iz radnog prava, uključujući propise o zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu;
  - 8) propise o socijalnoj sigurnosti (uključujući obvezno zdravstveno i mirovinsko osiguranje);
  - 9) propise iz kaznenog prava;
  - 10) propise radi zaštite i promicanja kulturne ili jezične raznolikosti te pluralizma medija;
  - 11) područje oporezivanja.
- (3) Odredbe ovog Zakona ne primjenjuju se na sljedeće usluge:
  - 1) ne-gospodarske usluge od općeg interesa;
  - 2) financijske usluge;
  - 3) elektroničke komunikacijske mreže i usluge te elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu, koje su uređene posebnim propisima donesenim iz područja elektroničkih komunikacija;

- 4) usluge na području prometa, uključujući gradski prijevoz, taksi službu, prijevoz vozilom hitne medicinske pomoći, prijevoz vozilom za sanitetski prijevoz i lučke djelatnosti;
- 5) usluge agencija za privremeno zapošljavanje;
- 6) djelatnosti zdravstvenih usluga bez obzira na to pružaju li ih zdravstvene ustanove, privatna praksa ili trgovačko društvo za obavljanje zdravstvene djelatnosti, bez obzira na način na koji su organizirane i financirane na nacionalnoj razini te bez obzira jesu li javne ili privatne. Ova iznimka obuhvaća zdravstvenu zaštitu i ljekarničke usluge koje zdravstveni djelatnici pružaju pacijentima kako bi ocijenili, zadržali ili poboljšali njihovo zdravstveno stanje;
- 7) audiovizualne usluge, uključujući kinematografske, bez obzira na način njihovog produciranja, distribucije i prijenosa, te radijsko emitiranje;
- 8) igre na sreću koje uključuju lutrijske igre, igre u kasinima, kladioničarske igre i igre na sreću na automatima;
- 9) djelatnosti povezane s izvršavanjem službenih ovlasti;
- 10) socijalne usluge u području stanovanja, dječje skrbi te potpore obiteljima i osobama koje trebaju trajnu, privremenu ili povremenu pomoć, koje osigurava država, od nje ovlašteni pružatelji usluga ili dobrotvorne organizacije koje je država priznala kao takve;
- 11) usluge privatne zaštite;
- 12) usluge javnih bilježnika i javnih ovršitelja, koje imenuje rješenjem čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za pravosuđe.

### **Primjena zakona i posebni propisi**

#### **Članak 3.**

- (1) Posebni propisi koji propisuju uvjete ostvarenja prava na poslovni nastan ili slobodu pružanja usluga na teritoriju Republike Hrvatske usklađuju se s odredbama ovoga Zakona.
- (2) Propisima iz članka 1. stavka 2. ovoga Zakona propisuje se i drugo što je odlučno za uređivanje područja na koje se propis odnosi. Čelnici središnjih tijela državne uprave u skladu sa svojim nadležnostima i djelokrugom rada donose provedbene propise koji prenose usklađeno zakonodavstvo EU.
- (3) U slučaju kad su odredbe ovoga Zakona u suprotnosti s odredbama posebnog propisa koji uređuje uvjete za poslovni nastan ili slobodno pružanje usluga u specifičnim sektorima ili za specifične struke, primjenjuju se odredbe posebnog propisa, uključujući propise o radu izaslanih radnika, propise o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti, propise o izvođenju djelatnosti televizijskog emitiranja i propise o reguliranim profesijama.
- (4) Kod donošenja propisa iz stavka 1. ovoga članka uzimaju se u obzir međunarodna načela i preuzete obveze iz međunarodnih ugovora radi sprječavanja nepotrebnih zapreka u ostvarivanju prava na poslovni nastan i slobode pružanja usluga.

### **Pojmovi u zakonu**

#### **Članak 4.**

U smislu ovoga Zakona pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

- 1) "usluga" je svaka samostalna gospodarska djelatnost koja se uobičajeno obavlja za naknadu, ukoliko nije obuhvaćena pravnim propisima vezanim uz slobodu kretanja roba, kapitala i osoba;

- 2) "pružatelj usluge" je svaka fizička osoba koja je državljanin Republike Hrvatske ili državljanin države ugovornice EGP-a ili svaka pravna osoba sa sjedištem u Republici Hrvatskoj ili državi ugovornici EGP-a, koja nudi ili pruža uslugu;
- 3) "primatelj usluge" je svaka fizička osoba koja je državljanin Republike Hrvatske ili državljanin države ugovornice EGP-a ili svaka pravna osoba sa sjedištem u Republici Hrvatskoj ili državi ugovornici EGP-a, koja koristi ili želi koristiti uslugu u profesionalne ili neprofesionalne svrhe;
- 4) "država sjedišta" je Republika Hrvatska ili država ugovornica EGP-a na čijem teritoriju pružatelj dotične usluge ostvaruje pravo na poslovni nastan;
- 5) "sjedište" označava stalno mjesto poslovanja gdje se stvarno upravlja gospodarskom djelatnošću od strane pružatelja usluga u neodređenom vremenskom razdoblju i sa stalnom infrastrukturom;
- 6) "postupak ishoda odobrenja" je svaki postupak koji pružatelj ili primatelj usluge mora slijediti kako bi od nadležnog tijela dobio službenu odluku o pristupu ili obavljanju uslužne djelatnosti, uključujući postupke registracije trgovačkih društava, zadruga, obrta i ustanova;
- 7) "uvjet" je svaka obveza, zabrana ili ograničenje koje je predviđeno zakonom, ili drugim propisima Republike Hrvatske ili država ugovornica EGP-a ili koje proizlazi iz sudske ili upravne prakse, propisa profesionalnih strukovnih tijela, komora, udruga ili drugih profesionalnih organizacija, usvojenih pri obavljanju svoje pravne nezavisnosti. U smislu ovoga Zakona propisi utvrđeni u kolektivnim ugovorima sklopljenim između socijalnih partnera se kao takvi ne smatraju uvjetima;
- 8) "prevladavajuće kategorije javnog interesa" su kategorije koje su kao takve priznate u sudskoj praksi Europskog suda, a uključuju sljedeće kategorije: javni poredak, javnu sigurnost, javnu zaštitu, javno zdravlje, očuvanje financijske ravnoteže sustava socijalne sigurnosti, zaštitu potrošača, primatelja usluga i radnika, poštene poslovne transakcije, borbu protiv prijevara, zaštitu okoliša i urbanog okoliša, zdravlje životinja, intelektualno vlasništvo, očuvanje nacionalne povijesne i umjetničke baštine, kao i ciljeve socijalne i kulturne politike te očuvanje nacionalnog i kulturnog državnog identiteta;
- 9) "nadležno tijelo" je svako tijelo koje sukladno svom djelokrugu rada i ovlastima nadzire ili regulira uslužne djelatnosti u Republici Hrvatskoj;
- 10) "regulirana profesija" je profesionalna djelatnost ili skupina profesionalnih djelatnosti kod kojih je pristup i obavljanje odnosno način obavljanja djelatnosti na temelju zakonskih odnosno podzakonskih ili drugih akata donesenih na temelju zakonskih ovlaštenja, izravno ili neizravno uvjetovan posjedovanjem određenih stručnih kvalifikacija, kao i profesionalna djelatnost ili skupina profesionalnih djelatnosti kojom se bave članovi strukovnih organizacija s profesionalnim nazivom;
- 11) "tržišna komunikacija" označava svaku vrstu komunikacije koja je namijenjena neposrednom ili posrednom promicanju robe, usluga ili ugleda fizičke ili pravne osobe koja obavlja trgovačku, industrijsku ili obrtničku djelatnost ili aktivnosti propisane u okviru određene struke. Aktivnosti koje same po sebi ne predstavljaju tržišne komunikacije:
  - 1) davanje informacija koje omogućavaju izravni pristup djelatnosti fizičke ili pravne osobe, što posebno uključuje naziv domene ili adresu elektronske pošte;
  - 2) komunikacije u vezi s robama, uslugama ili ugledom fizičke ili pravne osobe, koje su pribavljene neovisno, a posebno kada se pružaju bez financijske naknade;
- 12) "IMI sustav" (Internal Market Information System) je informacijski sustav unutarnjeg tržišta namijenjen za razmjenu informacija između administracija država ugovornica EGP-a;

- 13) „države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru“ su države članice Europske unije, te Island, Lihtenštajn i Norveška;
- 14) „multidisciplinarne djelatnosti“ su zajedničko ili partnersko obavljanje različitih uslužnih djelatnosti dvaju ili više pružatelja usluga;
- 15) „usluga od općeg gospodarskog interesa“ je usluga kojom se izvršava posebna zadaća u društvenom interesu propisana posebnim propisom u kojem je precizno navedena priroda posebne zadaće;
- 16) „postupovno tijelo“ je nadležno javnopravno tijelo koje provodi registracijske postupke za pristup uslužnim djelatnostima.

## **II. NAČELA UPRAVNOG POSTUPANJA**

### **Načela postupanja**

#### **Članak 5.**

- (1) Nadležno upravno tijelo dužno je postupati u postupcima ostvarenja prava na slobodu poslovnog nastana prema načelima:
  - zakonitosti;
  - razmjernosti u zaštiti prava stranaka i javnog interesa;
  - pomoći stranci;
  - učinkovitosti i ekonomičnosti.
- (2) Upravno postupanje u smislu ovoga članka odnosi se na sve pružatelje usluga iz članka 2. stavka 1. ovoga Zakona.

### **Jedinstvena kontaktna točka**

#### **Članak 6.**

- (1) U Republici Hrvatskoj elektronička jedinstvena kontaktna točka (u daljnjem tekstu: jedinstvena kontaktna točka) djeluje pri Hrvatskoj gospodarskoj komori.
- (2) Jedinstvena kontaktna točka će pružati pomoć zainteresiranim osobama da mogu obaviti sve postupke i ispuniti sve uvjete za pristup ili obavljanje uslužne djelatnosti.
- (3) Postupci i uvjeti za pristup ili obavljanje uslužne djelatnosti putem jedinstvene kontaktne točke iz stavka 2. ovoga članka moraju biti jasni i jednoznačni, nedvosmisleni, lako dostupni na daljinu i putem elektroničkih sredstava i redovito ažurirani.
- (4) Nadležno postupovno tijelo će osigurati da putem jedinstvene kontaktne točke pružatelji usluga mogu dobiti odgovarajuće obrasce i dokumentaciju, obaviti sve radnje u svrhu provedbe postupka kao i radnje u svrhu ispunjenja uvjeta potrebnih za pristup uslužnim djelatnostima koje žele obavljati i za dobivanje ovlaštenja potrebnih za obavljanje uslužnih djelatnosti.
- (5) Stavci 3. i 4. ovoga članka ne odnose se na pregled prostorija u kojima se pruža usluga i na pregled opreme koju koristi pružatelj usluge kao niti na fizičko ispitivanje sposobnosti ili osobnog integriteta pružatelja usluga ili njegovog odgovornog osoblja.

## **III. PRAVO NA SLOBODU POSLOVNOG NASTANA ZA PRUŽATELJE USLUGA**

### **Načelo slobodnog pristupa ili obavljanja uslužne djelatnosti**

#### **Članak 7.**

- (1) Pravo na slobodu poslovnog nastana pružatelja usluga ne može biti ograničeno posebnim propisom, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

- (2) U smislu ovoga Zakona ne smatra se ograničenjem ispitni postupak ishoda odobrenja u slučajevima:
- 1) ako postupak ishoda odobrenja nije diskriminirajući u odnosu na pružatelja usluge s obzirom na državljanstvo te prebivalište ili boravište;
  - 2) ako je postupak ishoda odobrenja opravdan prevladavajućom kategorijom javnog interesa;
  - 3) ako je postupak ishoda odobrenja razmjeran u zaštiti prava stranaka i javnog interesa.

### **Kriteriji provođenja postupaka ishoda odobrenja za obavljanje uslužne djelatnosti**

#### **Članak 8.**

Prilikom provođenja postupaka ishoda odobrenja iz članka 7. stavka 2. ovoga Zakona moraju se zadovoljiti kriteriji:

- 1) zabrana diskriminacije;
- 2) opravdanost prevladavajućih kategorija javnog interesa;
- 3) razmjernost;
- 4) jasnoća, jednoznačnost i nedvosmislenost;
- 5) objektivnost;
- 6) prethodno objavljivanje;
- 7) transparentnost i dostupnost.

### **Odobrenja za obavljanje uslužne djelatnosti**

#### **Članak 9.**

- (1) U ispitnom postupku davanja odobrenja za ostvarenje prava na poslovni nastan ne smije se od pružatelja usluge zahtijevati ponovno ispunjenje uvjeta koji su istovrijedni ili po vrsti i svrsi usporedivi uvjetima koji su već ispunjeni u Republici Hrvatskoj ili u drugoj državi ugovornici EGP-a.
- (2) Temeljem dobivenog odobrenja, pružatelj usluge može obavljati uslužnu djelatnost na cijelom teritoriju Republike Hrvatske, uključujući osnivanje agencija, društva kćeri, podružnica ili ureda, izuzev ako novo odobrenje za ostvarenje prava na poslovni nastan ili ograničenje odobrenja za ostvarenje prava na poslovni nastan za određeni dio državnog teritorija nije opravdano prevladavajućom kategorijom javnog interesa.
- (3) Nadležno tijelo usvaja zahtjev nakon što se na propisani način ispitivanjem utvrdi da su zadovoljeni uvjeti propisani za obavljanje uslužne djelatnosti.
- (4) Izuzev u slučaju usvajanja zahtjeva, svako rješenje nadležnog tijela, uključujući odbijanje zahtjeva ili ukidanje odobrenja ukoliko više nisu ispunjeni potrebni uvjeti, mora biti u cijelosti obrazloženo i protiv istog se može izjaviti žalba pred nadležnim tijelom ili pokrenuti upravni spor.

### **Rok trajanja odobrenja za obavljanje uslužne djelatnosti**

#### **Članak 10.**

- (1) Usvojen zahtjev pružatelja usluge ne smije biti vremenski ograničen, izuzev u slučaju ako je:
  - 1) rok važenja odobrenja ovisan o trajnom ispunjavanju i kontroli propisanih uvjeta;
  - 2) broj raspoloživih odobrenja ograničen zbog prevladavajuće kategorije javnog interesa;

- 3) vremensko ograničenje odobrenja opravdano prevladavajućom kategorijom javnog interesa.
- (2) Ograničenje iz stavka 1. ovoga članka ne odnosi se na najdulje razdoblje u kojem pružatelj usluge mora stvarno započeti svoju djelatnost po ishodu odobrenja sukladno primijenjenim propisima.
- (3) Pružatelj usluge je dužan obavijestiti jedinstvenu kontaktnu točku iz članka 6. ovoga Zakona u slučaju:
  - 1) osnivanja društva kćeri čije djelatnosti ulaze u područje primjene ovog Zakona;
  - 2) promjene pravnog statusa, zbog čega više nisu ispunjeni uvjeti za prihvaćanje zahtjeva.

### **Odabir kandidata** **Članak 11.**

- (1) Broj raspoloživih odobrenja može se ograničiti zbog nedostatnih prirodnih izvora ili tehničkih mogućnosti. U tom će slučaju nadležno tijelo postupak odabira provesti na temelju javno objavljene obavijesti i javno objavljenih kriterija za odabir kojima je osigurana nepristranost i transparentnost postupka odabira.
- (2) U slučajevima iz stavka 1. ovoga članka odobrenje se izdaje za odgovarajuće vremensko razdoblje i neće se automatski produljivati. Prilikom odabira kandidata nitko od kandidata ne smije biti u povlaštenom položaju u odnosu na ostale kandidate koji sudjeluju u postupku odabira.
- (3) Sukladno stavku 1. ovoga članka, te člancima 7., 8. i 9. ovoga Zakona, prilikom utvrđivanja pravila za postupak odabira kandidata, uzet će se u obzir prevladavajuće kategorije javnog interesa.

### **Rokovi za odlučivanje o urednom zahtjevu za ishodu odobrenja za obavljanje uslužne djelatnosti** **Članak 12.**

- (1) Zahtjev za ishodu odobrenja može se podnijeti jedinstvenoj kontaktnoj točki ili neposredno nadležnom tijelu.
- (2) Jedinstvena kontaktna točka dužna je bez odgode, a najkasnije sljedeći radni dan dostaviti nadležnom tijelu zaprimljeni zahtjev.
- (3) Nadležno tijelo je dužno o urednom zahtjevu odlučiti rješenjem u roku od 30 dana te ga bez odgode dostaviti podnositelju zahtjeva. Rok počinje teći od dana dostave uredno podnesenog zahtjeva nadležnom tijelu.
- (4) Nadležno tijelo može upravnim aktom produljiti propisani rok za odlučivanje iz stavka 3. ovoga članka, ako to opravdava složenost predmeta, najviše jedanput i to za isto vremensko razdoblje.
- (5) Ukoliko nadležno tijelo u roku propisanim stavkom 3. ili 4. ovoga članka ne donese rješenje, zahtjev se smatra usvojenim. Radi zaštite javnih interesa posebnim propisima mogu se propisati iznimke od ovoga pravila.
- (6) Posebnim propisom može se odrediti rok duži od roka iz stavka 3. ovoga članka ukoliko to zahtijeva postupak ishoda odobrenja za određene specifične uslužne djelatnosti.
- (7) Doneseno rješenje o zahtjevu nadležno tijelo dostavlja podnositelju zahtjeva, neovisno o tome da li je zahtjev podnesen jedinstvenoj kontaktnoj točki ili neposredno nadležnom tijelu.

## **Obavijest o prijemu zahtjeva**

### **Članak 13.**

U slučaju da je zahtjev podnesen jedinstvenoj kontaktnoj točki, ista je dužna, bez odgode, pisanim putem podnositelja zahtjeva obavijestiti o:

- 1) prijemu zahtjeva i prosljeđivanju nadležnom tijelu;
- 2) roku u kojem je nadležno tijelo dužno odlučiti o urednom zahtjevu;
- 3) dostupnoj pravnoj zaštiti;
- 4) činjenicama da se nedonošenjem odluke nadležnog tijela u propisanom roku zahtjev smatra usvojenim, odnosno da se ne smatra usvojenim ukoliko su posebnim propisima propisane iznimke sukladno članku 12. stavku 5. ovoga Zakona.

## **IV. SLOBODA PRUŽANJA USLUGA I IZNIMKE**

### **Načelo slobodnog pružanja usluga**

#### **Članak 14.**

- (1) Pružatelju usluga iz članka 2. stavka 1. ovoga Zakona osigurat će se slobodan pristup i slobodno pružanje usluga na teritoriju Republike Hrvatske.
- (2) Uvjeti za pristup ili pružanje usluga na teritoriju Republike Hrvatske moraju biti u skladu s načelima:
  - 1) nediskriminacije koji određuje da uvjet ne smije biti izravno ili neizravno diskriminirajući s obzirom na državljanstvo niti državu poslovnog nastana;
  - 2) nužnosti koji određuje da uvjet mora biti opravdan kategorijama javnog poretka, javne sigurnosti, javnog zdravlja ili zaštite okoliša;
  - 3) razmjernosti koji određuje da uvjet mora biti prikladan za ispunjenje postavljenog cilja i ne smije prekoračiti ono što je nužno za njegovo ostvarenje.

### **Načelo zabrane ograničavanja slobodnog pružanja usluga**

#### **Članak 15.**

- (1) Pružatelju usluge sa sjedištem u drugoj državi ugovornici EGP-a osigurat će se slobodno pružanje uslužne djelatnosti na teritoriju Republike Hrvatske.
- (2) Pružatelju usluge iz stavka 1. ovoga članka ne smije se ograničiti sloboda pružanja usluga na teritoriju Republike Hrvatske propisivanjem:
  - 1) obveze ostvarivanja sjedišta na teritoriju Republike Hrvatske;
  - 2) upisa u registar kao uvjeta za obavljanje djelatnosti, osim u slučajevima kada je to određeno ovim Zakonom ili drugim posebnim propisom;
  - 3) zabrane uspostave određenog oblika infrastrukture na teritoriju Republike Hrvatske potrebnog za pružanje usluga;
  - 4) primjene specifičnih ugovornih odredbi na odnos između pružatelja i primatelja usluge, kojima se samostalno zaposlenim osobama onemogućuje ili ograničava pravo na pružanje određene vrste usluga;
  - 5) obveze posjedovanja posebne javne isprave potrebne za započinjanje obavljanja uslužne djelatnosti, izdane od nadležnog tijela u Republici Hrvatskoj;
  - 6) zahtjeva koji se odnose na uporabu opreme i materijala u postupku pružanja usluge, izuzev opreme i materijala potrebnih za osiguranje zdravstvenih i sigurnosnih uvjeta rada;
  - 7) ograničenja koje se odnose na primatelje usluga, sukladno članku 18. ovoga Zakona.

- (3) Uvjeti opravdani kategorijama javnog poretka, javne sigurnosti, javnog zdravlja ili zaštite okoliša mogu biti postavljeni prekograničnim pružateljima usluga u mjeri u kojoj su razmjerni zaštiti navedenih kategorija.

### **Iznimke od slobode pružanja usluga**

#### **Članak 16.**

Odredbe članka 14. i članka 15. ovoga Zakona ne primjenjuju se na:

- 1) usluge od općeg gospodarskog interesa, uključujući:
  - a) usluge u poštanskom sektoru;
  - b) usluge u elektroenergetskom sektoru;
  - c) usluge opskrbe plinom;
  - d) vodne usluge javne vodoopskrbe i javne odvodnje;
  - e) usluge gospodarenja otpadom;
- 2) pravila o radu izaslanih radnika iz Direktive 96/71/EZ;
- 3) pravila o zaštiti osobnih podataka iz Direktive 95/46/EZ;
- 4) pravila iz Direktive 77/249/EEZ kojima se odvjetnicima olakšava učinkovito korištenje slobode pružanja usluga;
- 5) djelatnosti javnog izvršitelja;
- 6) pravila iz Naslova II. Direktive 2005/36/EZ o reguliranim profesijama i zahtjeve države ugovornice EGP-a u kojoj se pruža usluga, kojima se obavljanje djelatnosti ograničava na određenu struku;
- 7) pravila EU o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti iz Uredbe (EEZ-a) br. 1408/71;
- 8) upravne uvjete u svezi slobodnog kretanja osoba i njihovim prebivalištem ili boravištem, sukladno Direktivi 2004/38/EZ;
- 9) pravila vezana uz vizni sustav i boravak državljana trećih zemalja;
- 10) pravila o nadzoru i provjeri pošiljaka otpada;
- 11) prava intelektualnog vlasništva;
- 12) akte koji po zakonu zahtijevaju sudjelovanje javnog bilježnika;
- 13) pravila o zakonom obveznoj reviziji godišnjih financijskih izvješća i konsolidiranih računa;
- 14) registraciju vozila zakupljenih u drugoj državi ugovornici EGP-a (leasing);
- 15) odredbe koje se odnose na ugovorne i izvanugovorne obveze, uključujući oblik ugovora, određene u skladu s propisima međunarodnog privatnog prava.

### **Iznimke u pojedinačnim slučajevima**

#### **Članak 17.**

- (1) Nadležna tijela mogu u izvanrednim okolnostima, iznimno od odredbi iz članka 14. i 15. ovoga Zakona, provesti potrebne mjere vezane uz sigurnost usluga nad pružateljem usluga sa sjedištem u drugoj državi ugovornici EGP-a.
- (2) Izvanredne okolnosti u smislu ovoga članka su okolnosti povezane s prevladavajućim kategorijama javnog interesa definiranim u članku 30. stavku 1. ovoga Zakona.
- (3) Mjere iz stavka 1. ovoga članka nadležna tijela mogu provesti samo na temelju prethodno provedenog postupka propisanog pravilnikom iz članka 38. stavka 1. točke 4) ovoga Zakona.
- (4) Mjere iz stavka 1. ovoga članka nadležna tijela mogu provesti ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
  - 1) da odredbe nacionalnih propisa, u skladu s kojima je poduzeta mjera, nisu usklađene na razini EU u području sigurnosti usluga;

- 2) da mjere predviđaju viši stupanj zaštite primatelja, nego što to predviđaju mjere koje poduzima država sjedišta u skladu sa odredbama nacionalnog propisa;
  - 3) da država sjedišta nije poduzela nikakve mjere ili su poduzete mjere nedostatne;
  - 4) te da su mjere razmjerne nastalim okolnostima.
- (5) Stavci 1., 2. i 3. ovoga članka ne utječu na primjenu odredbi propisanih aktima EU, koje jamče slobodu pružanja usluga ili dopuštaju iznimke od te slobode.

## **V. PRAVA PRIMATELJA USLUGA**

### **Zabranjena ograničenja**

#### **Članak 18.**

Primatelju usluga ne smiju biti propisani uvjeti koji ograničavaju korištenje usluga pružatelja usluga sa sjedištem u drugoj državi ugovornici EGP-a, a posebice:

- 1) obveza da pribavi posebno odobrenje od nadležnog tijela ili da podnese izjavu pri takvom tijelu u slučaju korištenja usluga;
- 2) diskriminirajuća ograničenja dodjele financijske pomoći na temelju činjenice da pružatelj usluge ima sjedište u drugoj državi ugovornici EGP-a ili ograničenja uvjetovana mjestom pružanja usluge.

### **Nediskriminacija primatelja usluga**

#### **Članak 19.**

- (1) Na primatelja usluge ne smiju se primjenjivati diskriminirajući zahtjevi uvjetovani državljanstvom te mjestom prebivališta ili boravišta.
- (2) Stavak 1. ovoga članka primjenjuje se i na opće uvjete pristupa usluzi, koju pružatelj usluge stavlja na raspolaganje široj javnosti, izuzev u slučajevima kada su objektivno opravdani različiti uvjeti pristupa usluzi.

### **Pristup informacijama**

#### **Članak 20.**

- (1) Nadležno tijelo omogućit će na teritoriju Republike Hrvatske pristup informacijama primatelju usluga, koje se odnose na:
  - 1) opće informacije o uvjetima koji se primjenjuju u drugim državama ugovornicama EGP-a u vezi s pristupom i pružanjem uslužnih djelatnosti, a posebice onih vezanih uz zaštitu potrošača;
  - 2) opće informacije o raspoloživim pravnim lijekovima u slučaju spora između pružatelja i primatelja usluge;
  - 3) kontaktne podatke organizacija ili udruga, uključujući Mrežu europskih centara za zaštitu potrošača, od kojih pružatelji ili primatelji usluga mogu dobiti praktičnu pomoć.
- (2) Tijelo nadležno za pristup informacijama iz stavka 1. ovoga članka odredit će se sukladno odredbama Zakona o općem upravnom postupku.

**VI. SIGURNOST I KVALITETA USLUGA**  
**Informacije o pružateljima i njihovim uslugama**  
**Članak 21.**

- (1) Pružatelj usluga dužan je primateljima usluga staviti na raspolaganje sljedeće informacije:
  - 1) naziv pružatelja usluge, njegov pravni status i oblik, adresu sjedišta i podatke za brzo kontaktiranje i neposredno komuniciranje, osobito broj telefona, broj telefaksa i, ako je to moguće, adresu elektroničke pošte;
  - 2) naziv registra i registracijski broj pružatelja usluga ili istovjetna sredstva identifikacije u tom registru, ako je pružatelj usluge registriran u trgovačkom, obrtnom ili drugom javnom registru;
  - 3) pojedinosti o relevantnom nadležnom tijelu ili jedinstvenoj kontaktnoj točki, ako djelatnost podliježe postupku ishoda odobrenja;
  - 4) identifikacijski broj iz članka 22. stavka 1. Šeste direktive Vijeća 77/388/EEZ od 17. svibnja 1977. o usklađivanju zakona država članica o porezu na promet – Zajednički sustav poreza na dodanu vrijednost: jedinstvena osnova za ocjenjivanje, ako djelatnost podliježe plaćanju poreza na dodanu vrijednost;
  - 5) stručnu kvalifikaciju i državu članicu u kojoj je priznata ta stručna kvalifikacija, za regulirane profesije, sva profesionalna tijela ili slične ustanove u kojima je pružatelj usluga registriran;
  - 6) opće uvjete i klauzule koje, ako postoje, koristi pružatelj usluge, uključujući ugovorne klauzule koje pružatelj koristi u odnosu na zakon koji se primjenjuje na ugovor i/ili nadležne sudove;
  - 7) postojanje eventualnog jamstva nakon prodaje, koje nije propisano zakonom;
  - 8) cijenu usluge, ako pružatelj usluge unaprijed odredi cijenu za određenu vrstu usluge;
  - 9) glavna obilježja usluge;
  - 10) osiguranje ili jamstva navedena u članku 22. stavku 2. ovoga Zakona, a posebice kontaktne informacije osiguravatelja ili jamca te teritorijalnu pokrivenost.
- (2) Pružatelj usluga dužan je osigurati da su informacije iz stavka 1. ovoga članka:
  - 1) lako dostupne primatelju usluge na mjestu gdje se zaključuje ugovor ili pruža usluga ili da su lako dostupne primatelju elektroničkim putem na adresi koju dostavi pružatelj;
  - 2) sadržane u informativnim materijalima koje pružatelj usluge daje primatelju usluge i koji detaljno opisuju ponuđenu uslugu.
- (3) Pružatelj usluge dužan je na zahtjev primatelja usluge dostaviti sljedeće dodatne informacije:
  - 1) način izračuna cijene usluge tako da je primatelj usluge može provjeriti ili dovoljno precizno procijeniti, ukoliko pružatelj usluge za određenu vrstu usluge nije unaprijed odredio cijenu;
  - 2) za regulirane profesije, uputu na pravne propise koji se primjenjuju u državi članici poslovnog nastana i načine pristupa tim propisima;
  - 3) informacije o multidisciplinarnim aktivnostima i partnerstvima koja su izravno povezana s navedenom uslugom i informacije o mjerama koje se poduzimaju kako bi se izbjegao sukob interesa. Te se informacije moraju nalaziti u svim informativnim materijalima iz stavka 2. točke 2) ovoga članka;
  - 4) o svim pravilima ponašanja kojima podliježe pružatelj usluge i adresu na kojoj se elektroničkim putem spomenuta pravila mogu konzultirati navodeći dostupne jezične verzije;

- 5) ako pružatelj usluge podliježe pravilima ponašanja ili je član trgovačkog udruženja ili drugog tijela koje predviđa vanskodsko rješavanje sporova, pružatelj usluge dužan je i o tome osigurati potrebne informacije. Pružatelj usluge mora navesti načine pristupa detaljnim informacijama o obilježjima i uvjetima korištenja vanskodskog rješavanja sporova.
- (4) Pružatelj usluga dužan je informacije iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka staviti na raspolaganje primateljima usluga u dobroj vjeri, jasno i jednoznačno, nedvosmisleno, pravovremeno i to prije zaključivanja ugovora o pružanju usluge, ili prije pružanja usluge, ukoliko se ne sklapa pisani ugovor.
- (5) Primatelj usluge može pružatelju usluge uputiti pritužbu ili zahtjev za informacijom o pruženoj usluzi.
- (6) Pružatelj usluge dužan je u roku od 8 dana od dana zaprimanja pritužbe ili zahtjeva, odgovoriti primatelju usluge na pritužbu ili na zahtjev za informacijom o pruženoj usluzi.

### **Osiguranje sigurnosti usluga**

#### **Članak 22.**

- (1) Pružatelj usluge je obavezan obavijestiti primatelja usluge o opasnostima koje po svojoj prirodi mogu predstavljati izravnu i posebnu opasnost za zdravlje ili sigurnost primatelja usluge ili treće osobe, ili rizik za financijsku sigurnost primatelja usluge.
- (2) Za određene uslužne djelatnosti čije pružanje predstavlja izravnu i posebnu opasnost za zdravlje ili sigurnost primatelja usluge ili treće osobe, ili rizik za financijsku sigurnost primatelja usluge, propisat će se da pružatelji usluga te uslužne djelatnosti ugovore osiguranje profesionalne odgovornosti ili predvide drugo jamstvo koje je jednakovrijedno ili bitno usporedivo s obzirom na svoju svrhu.
- (3) Kada se pružatelj usluga poslovno nastanjuje na teritoriju Republike Hrvatske nadležno tijelo ne može zahtijevati osiguranje ili drugo odgovarajuće rješenje ako je, u drugoj državi ugovornici EGP-a u kojoj već ima sjedište, pružatelj usluge već pokriven osiguranjem koje je jednakovrijedno na teritoriju Republike Hrvatske ili bitno usporedivo s obzirom na namjenu ili pokriće koje se osigurava u smislu osiguranog rizika, osigurane svote ili gornje granice jamstva i mogućeg isključenja iz pokrića. U slučaju djelomične jednakovrijednosti nadležno tijelo može zatražiti dodatna jamstva za pokriće nepokrivenih rizika.
- (4) Ako od pružatelja usluge sa sjedištem na teritoriju Republike Hrvatske nadležno tijelo zahtijeva potpisivanje osiguranja od profesionalne odgovornosti ili drugo jamstvo, kao dostatni dokaz prihvaćaju se potvrde takvog osiguranja izdane od ovlaštenih financijskih institucija i osiguravatelja sa sjedištem u državi ugovornici EGP-a.
- (5) U smislu ovoga članka pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:
  - "izravna i posebna opasnost" znači opasnost koja izravno proizlazi iz pružanja usluge,
  - "zdravlje i sigurnost" znači sprječavanje smrtnog slučaja ili ozbiljne osobne ozljede primatelja usluge ili treće osobe,
  - "financijska sigurnost" znači sprječavanje značajnog novčanog gubitka ili pada vrijednosti imovine primatelja usluga,
  - "osiguranje profesionalne odgovornosti" znači osiguranje koje pružatelj usluge zaključuje u vezi s potencijalnim odgovornostima prema primateljima i, po potrebi, trećim stranama koje proizlaze iz pružanja usluge.

## **Tržišne komunikacije reguliranih profesija**

### **Članak 23.**

- (1) Tržišne komunikacije reguliranih profesija ne podliježu potpunim zabranama.
- (2) Tržišne komunikacije reguliranih profesija moraju poštivati profesionalna pravila koja su sukladna specifičnoj prirodi profesije, a posebno ona pravila koja se odnose na njenu neovisnost, dostojanstvo, integritet i poslovnu tajnu.
- (3) Profesionalna pravila o tržišnoj komunikaciji moraju biti nediskriminirajuća, opravdana prevladavajućim kategorijama javnog interesa te razmjerna.

## **Multidisciplinarne djelatnosti**

### **Članak 24.**

- (1) Pružateljima usluga se ne mogu propisati uvjeti koji ih obvezuju na obavljanje isključivo određene, specifične djelatnosti ili koji ograničavaju zajedničko ili partnersko obavljanje različitih djelatnosti.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka takvim propisanim uvjetima mogu biti obvezani sljedeći pružatelji usluga:
  - 1) regulirane profesije, ako su ti uvjeti opravdani, kako bi se zajamčila usklađenost s propisima koji uređuju profesionalnu etiku i ponašanje, a razlikuju se s obzirom na specifičnu prirodu svake profesije te ako su takvi uvjeti potrebni kako bi se osigurala njihova neovisnost i nepristranost;
  - 2) pružatelji usluga na području certificiranja, akreditacije, tehničkoga nadzora, testiranja ili pokusa, ako su takvi uvjeti potrebni za osiguranje njihove neovisnosti i nepristranosti.
- (3) U slučaju usvajanja zahtjeva za odobrenje pružanja usluga multidisciplinarnih djelatnosti između pružatelja usluga reguliranih profesija i pružatelja usluga na području certificiranja, akreditacije, tehničkoga nadzora, testiranja ili pokusa, koji zajednički ili partnerski izvode različite djelatnosti, potrebno je osigurati:
  - 1) sprječavanje sukoba interesa i nespojivosti između određenih djelatnosti;
  - 2) potrebnu neovisnosti i nepristranosti za određene djelatnosti;
  - 3) međusobnu usklađenost propisa koji uređuju profesionalnu etiku i ponašanje za različite djelatnosti, a posebno u pogledu poslovne tajnosti.

## **VII. UPRAVNA SURADNJA I NADZOR**

### **Upravna suradnja s državama ugovornicama EGP-a i Europskom komisijom**

#### **Članak 25.**

- (1) Upravna suradnja, u svrhu nadzora pružatelja usluga, s državama ugovornicama EGP-a i Europskom komisijom (u daljnjem tekstu: Komisijom) provodi se putem IMI sustava.
- (2) Vlada Republike Hrvatske imenuje nacionalnog IMI koordinatora (u daljnjem tekstu: NIMIC) na prijedlog čelnika središnjeg tijela državne uprave nadležnog za gospodarstvo.
- (3) Čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za gospodarstvo ovlašćuje osobu koja će obavljati poslove nacionalnog koordinatora za primjenu i provođenje ovoga Zakona (u daljnjem tekstu: nacionalni koordinator za usluge).
- (4) NIMIC koordinira rad:
  - 1) nacionalnog koordinatora iz stavka 3. ovoga članka;
  - 2) nacionalnog koordinatora iz članka 65. stavka 1. Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija.

- (5) Nadležna tijela dužna su elektroničkim putem, na zahtjev druge države ugovornice EGP-a, pružiti zatražene informacije i pomoć te poduzeti odgovarajuće mjere u najkraćem mogućem roku.
- (6) NIMIC je dužan izvijestiti Komisiju o slučajevima kada druge države ugovornice EGP-a ne ispune svoje obveze vezane uz upravnu suradnju po zahtjevima nadležnih tijela ili NIMIC-a.

#### **Informacije o pružateljima usluga Članak 26.**

- (1) Nadležna tijela dužna su u sklopu upravne suradnje iz članka 25. ovoga Zakona, na zahtjev druge države ugovornice EGP-a, dostaviti informacije o pružateljima usluga elektronički putem IMI sustava, u najkraćem mogućem roku.
- (2) Informacije o pružateljima usluga iz stavka 1. ovoga članka odnose se i na izdavanje:
  - 1) potvrde da pružatelj usluge ima sjedište na teritoriju Republike Hrvatske;
  - 2) potvrde da pružatelj usluge sa sjedištem na teritoriju Republike Hrvatske obavlja djelatnost na zakonit način.

#### **Nadzor nad pružanjem usluga na teritoriju Republike Hrvatske Članak 27.**

Nadzor nad pružanjem usluga na teritoriju Republike Hrvatske, sukladno člancima 14., 15. i 16. ovoga Zakona temeljem zahtjeva države sjedišta pružatelja usluga postavljenog putem IMI sustava slijedom upravne suradnje, provode nadležna tijela neposredno i samostalno.

#### **Nadzor nad pružateljem usluga sa sjedištem na teritoriju Republike Hrvatske Članak 28.**

- (1) Na zahtjev države ugovornice EGP-a nadležna tijela dužna su provesti nadzor nad pružateljem usluga sa sjedištem na teritoriju Republike Hrvatske te o rezultatima nadzora i poduzetim mjerama putem IMI sustava obavijestiti državu ugovornicu EGP-a koja je postavila zahtjev za provedbu nadzora.
- (2) Nadležna tijela dužna su, putem IMI sustava obavijestiti u što kraćem vremenskom roku sve druge države ugovornice EGP-a i Komisiju o pružateljima usluga sa sjedištem na teritoriju Republike Hrvatske čije djelatnosti mogu ozbiljno naštetiti zdravlju ili sigurnosti osoba ili okolišu.
- (3) Pravila obavješćivanja iz stavka 2. ovoga članka odredit će koordinator za obavješćivanje.
- (4) Čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za gospodarstvo ovlastit će osobu koja će obavljati poslove koordinadora za obavješćivanje iz stavka 3. ovoga članka i članka 30. ovoga Zakona.

#### **Nadzor nad zakonitošću poslovanja pružatelja usluga sa sjedištem na teritoriju Republike Hrvatske Članak 29.**

- (1) Nadležna tijela dužna su obavljati nadzor nad zakonitošću poslovanja pružatelja usluga sa sjedištem na teritoriju Republike Hrvatske i poduzimati potrebne mjere, neovisno o tome da li se usluga pruža ili je već pružena usluga uzrokovala štetu na teritoriju Republike Hrvatske ili na teritoriju druge države ugovornice EGP-a.

- (2) U slučaju potrebe za činjeničnom provjerom podataka i nadzorom nad pružanjem usluga od strane pružatelja usluge koji ima sjedište na teritoriju Republike Hrvatske, a usluge pruža u drugoj državi ugovornici EGP-a, nadležno tijelo uputit će zahtjev za upravnu suradnju putem IMI sustava dotičnoj državi ugovornici EGP-a. Zahtjev mora biti utemeljen, a razmijenjene informacije smiju se koristiti samo u svrhu zbog koje su zatražene.

#### **Mjere upozorenja Članak 30.**

- (1) Ako nadležno tijelo sazna za radnje ili okolnosti vezane za neku uslužnu djelatnost koje bi mogle ozbiljno naštetiti zdravlju ili sigurnosti osoba ili okolišu na teritoriju Republike Hrvatske ili teritoriju drugih država ugovornica EGP-a o tome će bez odgode obavijestiti koordinatora za obavješćivanje iz članka 28. stavka 3. ovoga Zakona.
- (2) Koordinator za obavješćivanje će o okolnostima iz stavka 1. ovoga članka u što kraćem roku obavijestiti državu sjedišta, druge uključene države ugovornice EGP-a i Komisiju.

#### **Informacije o ugledu pružatelja usluga Članak 31.**

- (1) Na temelju pisanog i obrazloženog zahtjeva druge države ugovornice EGP-a, nadležno tijelo dostavit će, putem IMI sustava, tražene podatke o pružatelju usluga koji su neposredno vezani uz osposobljenost ili profesionalnu odgovornost pružatelja usluga.
- (2) O disciplinskim ili upravnim mjerama neposredno vezanim uz osposobljenost ili profesionalnu odgovornost pružatelja usluga ili kaznenim sankcijama nadležno tijelo obavještavat će samo ako je donesena pravomoćna i izvršna odluka. Nadležno tijelo dužno je izvijestiti na temelju kojih odredbi nacionalnog zakonodavstva je donesena pravomoćna i izvršna odluka.
- (3) Nadležno tijelo dužno je izvijestiti, u slučaju obavještavanja o ostalim odlukama neposredno vezanim uz osposobljenost ili profesionalnu odgovornost pružatelja usluga, da li je donesena pravomoćna i izvršna odluka ili je u tijeku žalbeni postupak, u kojem slučaju je dužno izvijestiti kada se očekuje pravomoćnost i izvršnost odluke.
- (4) Nadležno tijelo dužno je obavijestiti pružatelja usluga o podacima iz stavka 1. ovoga članka dostavljenim po zahtjevu druge države ugovornice EGP-a.

### **VIII. NADZOR NAD PROVEDBOM ZAKONA I PREKRŠAJNE ODREDBE**

#### **Upravni i inspekcijski nadzor Članak 32.**

- (1) Upravni nadzor nad primjenom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona obavlja središnje tijelo državne uprave nadležno za gospodarstvo.
- (2) Inspekcijski nadzor nad provođenjem ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona obavljaju inspektori u skladu s nadležnostima koje proizlaze iz propisa o ustrojstvu i djelokrugu rada središnjih tijela državne uprave te drugih propisa koji određuju njihovu nadležnost.
- (3) Inspektori su dužni obavljati svoje dužnosti neovisno, savjesno i nepristrano te čuvati povjerljivost podataka kad je to potrebno kako bi zaštitili poslovne tajne ili sačuvali osobne podatke u skladu s propisima Republike Hrvatske.

**Prekršajne odredbe**  
**Članak 33.**

- (1) Novčanom kaznom od 3.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička ili pravna osoba, odnosno pružatelj usluge koji:
  - 1) na primatelja usluge primjenjuje diskriminirajuće zahtjeve uvjetovane državljanstvom ili mjestom prebivališta ili boravišta iz članka 19. stavka 1. ovoga Zakona;
  - 2) ne stavlja primatelju usluge na raspolaganje informacije sukladno članku 21. ovoga Zakona;
  - 3) ne odgovori na pritužbu ili zahtjev primatelja usluge u roku iz članka 21. stavka 6. ovoga Zakona;
  - 4) ne obavijesti primatelja usluge o opasnostima sukladno članku 22. stavku 1. ovoga Zakona;
  - 5) ne ugovori osiguranje profesionalne odgovornosti ili drugo jamstvo sukladno članku 22. stavku 2. ovoga Zakona.
- (2) Novčanom kaznom od 3.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička ili pravna osoba, koja obavlja uslužnu djelatnost na teritoriju Republike Hrvatske bez propisanih odobrenja.
- (3) U slučaju kad su posebnim propisom za pojedine uslužne djelatnosti propisane prekršajne odredbe različite od prekršajnih odredbi iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, primjenjivat će se odredbe posebnog propisa.

**IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**

**Članak 34.**

Provedba i primjena ovoga Zakona provodi se uz poštivanje posebnih propisa o zaštiti osobnih podataka.

**Članak 35.**

Ukoliko ovim Zakonom nije drukčije propisano, na sve postupke iz ovoga Zakona koji se odnose na regulirane profesije i priznavanje inozemnih stručnih kvalifikacija u svrhu pružanja usluga, odgovarajuće se primjenjuju odredbe Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija.

**Članak 36.**

Ukoliko ovim Zakonom nije drukčije propisano, na sve postupke iz ovoga Zakona koji se odnose na upravne stvari, odgovarajuće se primjenjuju odredbe Zakona o općem upravnom postupku.

**Članak 37.**

Pružatelji usluga na koje se primjenjuju pravila strukovnih udruga, ili profesionalnih tijela koje predviđaju vanskodsko rješavanje sporova, o toj činjenici, kao i o postupku ostvarenja vanskodskog rješavanja sporova, obavještavaju primatelja usluga sukladno članku 21. ovog Zakona.

### **Članak 38.**

- (1) Čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za gospodarstvo pravilnikom će propisati:
  - 1) djelokrug rada NIMIC-a iz članka 25. stavka 2. ovoga Zakona;
  - 2) djelokrug rada, postupak imenovanja i potrebne uvjete za obavljanje poslova nacionalnog koordinatora za usluge iz članka 25. stavka 3. ovoga Zakona;
  - 3) djelokrug rada koordinatora za obavlješćivanje iz članka 28. stavaka 3. i 4. i članka 30. ovoga Zakona;
  - 4) pravila o mjerama vezanim uz sigurnost usluga iz članka 17. ovoga Zakona;
  - 5) tijelo nadležno za pristup informacijama kao i sadržaj informacija iz članka 20. ovoga Zakona;
  - 6) način upravne suradnje iz članka 25. stavka 1. ovoga Zakona.
- (2) Čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za gospodarstvo će donijeti pravilnik iz stavka 1. ovoga članka u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

### **Članak 39.**

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim odredaba članka 6. stavaka 2., 3., 4. i 5., članka 9. stavka 1., članka 10. stavaka 2. i 3., članka 12., članka 13., članka 14., članka 15., članka 16., članka 17., članka 18., članka 20. stavka 1., članka 21., članka 22. stavaka 3. i 4., članka 23., članka 24., članka 25. stavaka 1., 5. i 6., članka 26., članka 27., članka 28., članka 29., članka 30., članka 31. i članka 33. stavka 1. točki 2) i 3) ovoga Zakona, koje stupaju na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

## **OBRAZLOŽENJE KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA**

### **I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI I PITANJA KOJA SE NJIME RJEŠAVAJU**

U okviru pregovora Republike Hrvatske s Europskom unijom u poglavlju 3. Pravo poslovnog nastana i sloboda pružanja usluga, slijedom obveza iz Implementacijskog plana za Direktivu 2006/123/EZ o uslugama na unutarnjem tržištu (u daljnjem tekstu: Implementacijski plan) koji je Vlada Republike Hrvatske prihvatila 22. listopada 2009. godine, Republika Hrvatska ima obvezu donijeti Zakon o uslugama.

Direktiva 2006/123/EZ o uslugama na unutarnjem tržištu (u daljnjem tekstu: Direktiva o uslugama) donesena je 12. prosinca 2006. godine. Države članice Europske unije započele su s primjenom Direktive o uslugama 28. prosinca 2009. godine. Republika Hrvatska ima obvezu ispuniti sve uvjete za punu primjenu Direktive o uslugama do dana pristupanja Europskoj uniji, prema rokovima definiranim u Implementacijskom planu.

Direktiva o uslugama regulira pravo na slobodno poslovno nastanjivanje u skladu sa člankom 49. Ugovora o funkcioniranju Europske unije i pravo na slobodno pružanje usluga na unutarnjem tržištu sukladno članku 56. Ugovora o funkcioniranju Europske unije. Osim toga, Direktiva o uslugama određuje pravila o upravnom pojednostavljenju postupaka za pristup i obavljanje uslužnih djelatnosti, uspostavljanje jedinstvene kontaktne točke za usluge i upravnu suradnju između država članica Europske unije.

Zajedničko unutarnje tržište Europske unije zasniva se na četiri temeljne slobode: slobodi kretanja osoba, kapitala, roba i usluga.

Uklanjanje prepreka razvoju uslužnih djelatnosti, kako u državama članicama Europske unije, tako i u Republici Hrvatskoj, ima ključnu važnost za jačanje europske gospodarske integracije te poticanje uravnoteženog i održivog gospodarskog i socijalnog razvitka.

S obzirom na to da uslužni sektor obuhvaća veliki broj usluga, teško je utvrditi sve posebne propise koje je potrebno uskladiti s europskom pravnom stečevinom. S druge strane, s obzirom na dinamičnost uslužnog sektora, konstantno se pojavljuju nove usluge za koje ne postoji pravni okvir.

Zakon o uslugama prenijet će temeljne odredbe Direktive o uslugama u hrvatsko nacionalno zakonodavstvo te će time uspostaviti opći pravni okvir za usluge na koje se navedena Direktiva odnosi.

U 2009. godini te tijekom 2010. godine obavlja se analitički pregled i ocjena usklađenosti nacionalnog zakonodavstva u odnosu na odredbe Direktive o uslugama, sukladno rokovima iz usvojenog Implementacijskog plana iz 2009. godine. Analiziraju se odredbe zakonskih i ostalih propisa koji se odnose na uslužne djelatnosti iz domene Direktive o uslugama i njihova (ne)usklađenost s odredbama te Direktive. Odredbe za koje se analizom utvrdi da nisu sukladne s odredbama Direktive o uslugama bit će uklonjene ili izmijenjene.

Slijedom navedenog, analitičkim pregledom je obuhvaćen velik broj zakonskih i ostalih propisa koji reguliraju pravo poslovnog nastana i slobodno pružanje usluga. Od zakonskih

propisa koji su obuhvaćeni analitičkim pregledom izdvajamo: Zakon o trgovačkim društvima, Zakon o obrtu, Zakon o muzejima, Zakon o knjižnicama, Zakon o kazalištima, Zakon o šumama, Zakon o veterinarstvu, Zakon o odvjetništvu, Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti, Zakon o pružanju usluga u turizmu, Zakon o prostornom uređenju i gradnji, Zakon o arhitektonskim i inženjerskim poslovima i djelatnostima u prostornom uređenju i graditeljstvu, Zakon o stomatološkoj djelatnosti, Zakon o udžbenicima u osnovnoj i srednjoj školi, Zakon o privatnoj zaštiti, Zakon o autorskim i srodnim pravima, Zakon o posredovanju u prometu nekretnina, Zakon o športu, itd.

Zakon o uslugama je tzv. horizontalni (krovni) zakon koji propisuje opća načela i s kojim će se usklađivati ostali posebni propisi za uslužne djelatnosti na koje se Zakon odnosi. Time će se osigurati usklađenost propisa za navedene djelatnosti s Direktivom o uslugama. S obzirom na to da je tržište usluga vrlo dinamično, istovremeno će se osigurati i pravila za nove usluge koje se pojavljuju na tržištu.

Uslužni sektor predstavlja veliki pokretač gospodarskog rasta i ostvaruje oko 70% BDP-a u većini država članica Europske unije. Postoje brojne prepreke koje sprječavaju ili usporavaju razvoj usluga, posebno kod malih i srednjih poduzeća. Prepreke često proizlaze iz pravne neizvjesnosti i upravnih opterećenja vezanih za ostvarivanje prava na poslovno nastanjivanje i slobodno pružanje usluga.

Zakon o uslugama propisat će pojednostavljenje postupaka i uvjeta za pristup i obavljanje uslužne djelatnosti. Posebna je pozornost posvećena uspostavi elektroničkih postupaka, tako da će se svi postupci moći odvijati na daljinu, i to elektroničkim putem.

Zakon o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija („Narodne novine“ 124/09), sukladno Direktivi 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija, regulira sustav priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija za obavljanje reguliranih profesija u Republici Hrvatskoj u svrhu ostvarivanja prava na poslovno nastanjivanje i slobodno pružanje usluga na privremenoj i povremenoj osnovi u Republici Hrvatskoj na temelju inozemnih stručnih kvalifikacija.

Zakonom o uslugama propisat će se opći pravni okvir za pristup i obavljanje uslužnih djelatnosti uzimajući u obzir različita obilježja svake djelatnosti i sustav njihova uređenja. Opći pravni okvir temelji se na dinamičnom i selektivnom pristupu koji uključuje uklanjanje brzo uklonjivih prepreka, dok se za ostale predviđa postupak ispitivanja, ocjenjivanja i usklađivanja, kako bi se osigurao visok stupanj pravne povezanosti nacionalnog zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske zajednice.

Zakon o uslugama osigurat će visoki stupanj zaštite ciljeva od općeg interesa i posebno zaštite potrošača. To se osobito odnosi na visoku razinu kvalitete i sigurnosti usluga koje Zakon propisuje.

Zakonom o uslugama omogućit će se slobodno poslovno nastanjivanje na teritoriju Republike Hrvatske pružateljima usluga iz država ugovornica Europskog gospodarskog područja (u daljnjem tekstu: EGP-a) te slobodno pružanje prekograničnih usluga na hrvatskom teritoriju pružateljima usluga koji su poslovno nastanjeni u državama ugovornicama EGP-a.

Isto tako će domaće pravne i fizičke osobe moći ostvariti pravo na poslovno nastanjivanje u bilo kojoj državi ugovornici EGP-a, a u slučaju pružanja usluga u bilo kojoj državi ugovornici

EGP-a, ukoliko imaju sjedište u Republici Hrvatskoj, neće morati u dotičnoj državi registrirati sjedište.

Hrvatsko gospodarstvo, kao i gospodarstvo Europske unije, većinom je uslužno orijentirano s obzirom na udio usluga u BDP-u, s tendencijom rasta. Stoga će trgovinska liberalizacija u tom kontekstu predstavljati važan čimbenik gospodarskog rasta u Hrvatskoj, uključujući priljev stranih ulaganja, stvaranje novih radnih mjesta i daljnji razvoj trgovinskih odnosa. Zakonodavni okvir vezan uz usluge je važan za Hrvatsku i iz perspektive kvalitete i sigurnosti usluga, odnosno poboljšanja informiranosti i zaštite potrošača. Također, liberalizacija na području usluga će povećati konkurentnost i pridonijeti snižavanju cijena usluga, odnosno povećanju dohotka potrošača.

Uklanjanje nepotrebnih procedura znatno će smanjiti vrijeme i troškove te povećati slobodu poslovanja u Hrvatskoj i priljev izravnih stranih ulaganja. Zakonodavni okvir obvezuje Republiku Hrvatsku i sve države članice na međusobnu upravnu suradnju putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta (u daljnjem tekstu: IMI sustav). Nadalje, u Hrvatskoj gospodarskoj komori će biti uspostavljena jedinstvena kontaktna točka koja će služiti kao internetski informacijski servis spajanja primatelja i pružatelja usluga te kao elektronički posrednik između poslovnog sektora i javne uprave, a što je važno iz perspektive razvoja elektroničke uprave općenito. Primjerice, ukoliko se pružatelj usluge želi poslovno nastaniti u Republici Hrvatskoj, pri jedinstvenoj kontaktnoj točki će pronaći poveznice na sva relevantna nadležna tijela i uspostavljene registre potrebne za poslovno nastanjivanje, a registraciju će moći obaviti na daljinu i to elektroničkim putem.

Sve navedeno je osobito je važno u kontekstu trenutne opće gospodarske krize. Liberalizacija na području pružanja usluga i poslovnog nastana je od važnosti kako za hrvatske gospodarstvenike, tako i za gospodarstvenike iz država članica Europske unije. To će se pogotovo odnositi na jačanje konkurentnosti malih i srednjih poduzeća. Skoro pristupanje Republike Hrvatske u Europsku uniju znači proširenje unutarnjeg jedinstvenog tržišta, odnosno nove mogućnosti za još bolju uspostavu trgovinskih veza te jačanje hrvatske i europske konkurentnosti.

Prema statističkim podacima za 2008. i 2009. godinu, u Europskoj uniji uslužni sektor je bio glavni pokretač izravnih stranih ulaganja. Na temelju stranih ulaganja u uslužnom sektoru u 2009. godini otvoreno je 60% novih radnih mjesta, dok je u industrijskim djelatnostima otvoreno 40% novih radnih mjesta.

Nakon što je u državama članicama Europske unije 28. prosinca 2009. godine započela primjena Direktive o uslugama, obavljene su prve gospodarske procjene učinaka primjene Direktive, koje predviđaju da će se potencijalna gospodarska dobit na godišnjoj razini kretati između 60 i 140 milijardi eura, što će značiti mogući doprinos rastu BDP-a na razini Europske unije od 0,6 do 1,5%.

Na temelju navedenih pokazatelja, nakon pristupanja Republike Hrvatske u Europsku uniju i nakon početka pune primjene Direktive o uslugama u našoj zemlji, očekuju se slični pozitivni učinci i na hrvatsko gospodarstvo.

## **II. OBRAZLOŽENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA**

#### Uz članak 1.

Ovim se člankom određuje svrha ovoga Zakona, propisuju se sigurnost i kvaliteta usluga, način donošenja provedbenih propisa te nadzor nad primjenom prava na poslovni nastan i slobode pružanja usluga. Ovim se člankom propisuje i sukladnost ovoga Zakona s Direktivom 2006/123/EZ o uslugama na unutarnjem tržištu.

#### Uz članak 2.

Ovim člankom propisuju se usluge na koje odredbe ovoga Zakona nemaju utjecaj. Također, propisuju se i usluge na koje se ovaj Zakon ne primjenjuje. Ovaj Zakon se primjenjuje isključivo na pružatelje usluga s pravom na poslovni nastan u Republici Hrvatskoj ili u državi ugovornici Europskog gospodarskog prostora (u daljnjem tekstu: EGP-a), odnosno ne pokriva vanjske aspekte. Također, ovaj Zakon se ne odnosi na pregovore o trgovini uslugama u okviru međunarodnih organizacija. Nadalje, ovaj Zakon se primjenjuje na uslužne djelatnosti koje su otvorene za tržišno natjecanje i obuhvaća jedino one usluge koje se pružaju u zamjenu za ekonomsku naknadu. Ovaj Zakon se ne odnosi na liberalizaciju usluga od općeg gospodarskog interesa, privatizaciju državnih poduzeća, ukidanje monopola u određenim uslužnim djelatnostima ili distribucijskim uslugama te uslužne djelatnosti koje su predmet posebnog zakonodavstva.

#### Uz članak 3.

Ovim se člankom uređuje horizontalna namjena ovoga Zakona, odnosno potreba da svi drugi posebni propisi koji se odnose na usluge iz područja primjene ovoga Zakona budu usklađeni s odredbama ovoga Zakona. Usluge iz područja primjene ovoga Zakona obuhvaćaju najrazličitije djelatnosti koje su predmet stalnih promjena. U praksi je često potrebno na pojedinačnoj osnovi ocijeniti mogu li se određene djelatnosti smatrati „uslugama“ u smislu ovoga Zakona. Ovaj članak osigurava da pravni propisi, koji eventualno nisu obuhvaćeni analitičkim pregledom nacionalnog zakonodavstva u području prava na slobodni poslovni nastan i slobodu pružanja prekograničnih usluga, budu usklađeni s europskom pravnom stečevinom. Propisana je i primjena Zakona u odnosu na posebne propise, kao i izuzeci za specifične uslužne djelatnosti. Također, propisuje se uzimanje u obzir međunarodnih načela i preuzetih obveza iz međunarodnih ugovora za donošenje posebnih propisa iz ovoga članka, kako bi se spriječile eventualne prepreke ostvarivanju prava na poslovni nastan i slobode pružanja usluga.

#### Uz članak 4.

Ovim člankom uređeno je značenje pojmova koji se koriste u ovom Zakonu.

#### Uz članak 5.

Ovim člankom propisuju se upravna načela prema kojima je nadležno tijelo dužno postupati prilikom ostvarenja prava na slobodu poslovnog nastana.

#### Uz članak 6.

Nastavno na članak 5., propisuje se djelovanje elektroničke jedinstvene kontaktne točke pri Hrvatskoj gospodarskoj komori. Putem jedinstvene kontaktne točke će pružatelji usluga moći na daljinu elektroničkim putem obaviti sve upravne postupke i ispuniti sve uvjete za pristup ili obavljanje uslužne djelatnosti. Primjerice, registracija trgovačkog društva će se moći obaviti neposredno na nadležnom trgovačkom sudu ili putem jedinstvene kontaktne točke u registru nadležnog trgovačkog suda. Iznimku predstavljaju postupci koje je zbog same njihove prirode nemoguće riješiti na daljinu. Propisuje se odgovornost nadležnog postupovnog tijela prema pružateljima usluga za osiguravanje svih potrebnih uvjeta kako bi neometano mogli provoditi

postupak registracije sjedišta, što uključuje dobivanje svih obrazaca i dokumenata. Jedinstvena kontaktna točka će osigurati upravno pojednostavljenje kroz jasan, lagan i brz pristup ažuriranim informacijama o pristupu i obavljanju uslužnih djelatnosti te o pružateljima usluga i uslugama koje pružaju. Te informacije predstavljaju praktičnu pomoć pružateljima i primateljima usluga, ali isključuju pravno savjetovanje u pojedinačnim slučajevima.

#### Uz članak 7.

Ovim člankom se definira načelo slobode poslovnog nastana pružatelja usluga, odnosno slobodnog pristupa i obavljanja uslužne djelatnosti, koje ne može biti ograničeno posebnim propisom. Također, propisuje se da postupak ishoda odobrenja registracije poslovnog nastana nije ograničavajući ako se poštuju tri kriterija. Prvi kriterij zabranjuje svaki oblik diskriminacije pružatelja usluge na temelju državljanstva te mjesta prebivališta ili boravišta. Drugi kriterij zahtijeva da ishoda odobrenja za ostvarenje prava na poslovni nastan mora biti opravdano javnim interesom, dok treći kriterij zahtijeva razmjernost odobrenja zaštiti prava stranaka i javnog interesa.

#### Uz članak 8.

Nastavno na članak 7., definiraju se kriteriji odobrenja za obavljanje uslužne djelatnosti sukladno kojima sustav treba biti nediskriminativan, uz korištenje mjera koje su razmjerne i opravdane kategorijama javnog interesa. Nadalje, kriteriji trebaju biti jasni i objektivni, prethodno objavljeni, transparentni i dostupni.

#### Uz članak 9.

Navedeni članak propisuje uvjete davanja odobrenja za ostvarenje prava na poslovni nastan tako što se istovrijedni ili bitno usporedivi zahtjevi i provjere ne smiju duplicirati. Time se smanjuje upravno opterećenje na pružatelje usluga koje bi nastalo ponavljanjem uvjeta. Odobrenjem se pružatelju usluge daje pravo izvođenja uslužne djelatnosti na cijelom teritoriju Republike Hrvatske. Svako rješenje nadležnog tijela treba biti u cijelosti obrazloženo i može biti predmet žalbe pred nadležnim tijelom ili predmet upravnog spora, što se odnosi i na slučajeve odbijanja ili ukidanja ovlaštenja, izuzev u slučaju usvajanja zahtjeva.

#### Uz članak 10.

Ovim člankom se propisuje trajnost odnosno vremenska neograničenost usvojenog zahtjeva pružatelja usluge, nakon što pružatelj usluge započne uslužnu djelatnost. Nadalje, propisuju se i određena izuzeća. Također, pružatelj usluge se obvezuje obavijestiti jedinstvenu kontaktnu točku o osnivanju društava kćeri i promjeni pravnog statusa.

#### Uz članak 11.

U članku se propisuje transparentan i nepristran postupak odabira između više kandidata ukoliko se broj raspoloživih odobrenja opravdano ograniči.

#### Uz članak 12.

U ovom članku se propisuju rokovi za odlučivanje o ishodu odobrenja koji obvezuju jedinstvenu kontaktnu točku i nadležno tijelo, s naglaskom na brzini postupka.

#### Uz članak 13.

Ovaj članak obvezuje kontaktnu točku na brzi postupak pismenog obavještanja podnositelja zahtjeva o prijemu zahtjeva i prosljeđivanju nadležnom tijelu, roku donošenja odluke, pravnim lijekovima i slučaju nedonošenja odluke.

#### Uz članak 14.

Članak definira načelo slobode pružanja usluga odnosno slobodnog pristupa i pružanja uslužne djelatnosti na teritoriju Republike Hrvatske. Svi uvjeti po tom pitanju trebaju biti unutar okvira triju načela: nediskriminacije s obzirom na državljanstvo ili državu poslovnog nastana, nužnosti opravdanja javnim interesom i razmjernosti postavljenom cilju.

#### Uz članak 15.

Člankom se zabranjuje ograničavanje slobode pružanja usluga pružatelju usluge sa sjedištem u drugoj državi ugovornici EGP-a, putem različitih odredbi navedenih u ovom članku. Također, prekograničnim pružateljima usluga se mogu postaviti uvjeti koji su razmjerni zaštiti javnog interesa.

#### Uz članak 16.

U ovom članku se navode iznimke od načela slobode pružanja usluga iz članka 14. i 15. ovoga Zakona. Izuzeća se odnose samo na slobodu pružanja usluga, a ne i na pravo slobodnog poslovnog nastana u smislu ovoga Zakona.

#### Uz članak 17.

Navedenim člankom se propisuju pojedinačni slučajevi odstupanja od načela slobode pružanja usluga vezani uz izvanredne okolnosti u kojima nadležna tijela mogu, na temelju postupka propisanog pravilnikom i pod uvjetima definiranim ovim člankom, provoditi mjere vezane uz sigurnosti usluga.

#### Uz članak 18.

Ovaj članak zabranjuje ograničenja prema primateljima uslugama vezana uz korištenje usluga pružatelja sa sjedištem u drugoj državi ugovornici EGP-a.

#### Uz članak 19.

Člankom se zabranjuje se svaki oblik diskriminacije primatelja usluga na temelju državljanstva ili mjesta prebivališta ili boravišta. Time se svim primateljima usluga omogućuju jednaki uvjeti pristupa uslugama u općim uvjetima, osim u iznimnim objektivno opravdanim slučajevima.

#### Uz članak 20.

Ovaj članak definira obvezu nadležnog tijela na pružanje pristupa informacijama primatelju usluga vezano uz uvjete koji se primjenjuju u drugim državama ugovornicama EGP-a, u kontekstu pristupa i pružanja uslužnih djelatnosti, posebice zaštite potrošača, općih informacija o raspoloživim pravnim lijekovima te kontaktnih podataka organizacija ili udruga. Time se omogućuje transparentan sustav koji štiti prava primatelja usluge, uključujući i informacije o pravnoj zaštiti. Također, propisuje se da će se tijelo koje će biti nadležno za pristup informacijama iz ovoga članka odrediti u skladu s odredbama Zakona o općem upravnom postupku.

#### Uz članak 21.

Člankom se propisuju obveze pružatelja usluga prema primatelju u kontekstu informacija o uslugama s ciljem omogućavanja sigurnosti i kvalitete usluga. Informacije trebaju biti jasne,

nedvosmislene, pravovremene i pružene primatelju usluge prije zaključivanja ugovora. Također, jamči se pravo primatelja na pritužbu ili zahtjev s obzirom na dobivene informacije, dok je pružatelj usluge dužan dati odgovor. Ovim člankom se pružatelji usluga obvezuju na transparentan sustav koji će primateljima usluga omogućiti veću sigurnost i kvalitetu usluga.

#### Uz članak 22.

Ovim člankom se regulira sigurnost usluga time što je pružatelj usluge dužan obavijestiti primatelja usluge o opasnostima za zdravlje i sigurnost te o riziku za financijsku sigurnost. U tu svrhu pružatelj usluge se može obvezati ugovorom o osiguranju profesionalne odgovornosti ili drugim jednakovrijednim i bitno usporedivim jamstvom. Zabranjuje se nadležnom tijelu dupliciranje zahtjeva vezanih uz navedeno osiguranje ukoliko je jednakovrijedno. Ako se radi o slučajevima djelomične jednakovrijednosti, osiguravaju se samo nepokriveni rizici. Nadalje, definira se dostatni dokaz za navedeno osiguranje, kao i ključni pojmovi u smislu ovoga članka. U kontekstu ovoga članka, osiguranje ili jamstvo trebaju biti primjereni s obzirom na prirodu i opseg rizika.

#### Uz članak 23.

Ovaj članak propisuje uvjete za tržišne komunikacije između reguliranih profesija.

#### Uz članak 24.

Ovim člankom se pružatelju usluga dopušta obavljanje više djelatnosti, ali se propisuju i iznimke kada pojedine djelatnosti ne smiju biti multidisciplinarne.

#### Uz članak 25.

Ovaj članak propisuje upravnu suradnju s državama ugovornicama EGP-a i s Europskom Komisijom (u daljnjem tekstu: Komisijom), putem IMI sustava, sa svrhom vršenja nadzora nad pružateljem usluga. Također, člankom se propisuje i imenovanje nacionalnog IMI koordinatora (u daljnjem tekstu: NIMIC). Nadalje, nadležna tijela se obvezuju na pružanje informacija i pomoći, kao i poduzimanje odgovarajućih mjera, prema zahtjevu druge države ugovornice EGP-a. Upravna suradnja je obveza svih država ugovornica EGP-a, a ako ona izostane, NIMIC je dužan o tome izvijestiti Komisiju.

#### Uz članak 26.

Člankom se nadležna tijela obvezuju na elektroničko i brzo dostavljanje informacija putem IMI sustava, osobito koje se odnose i na potvrde o sjedištu i zakonitosti poslovanja pružatelja usluga na teritoriju Republike Hrvatske. Namjera usmjerena na upravno pojednostavljenje je vidljiva i u ovom članku kroz obvezu elektroničkog načina komunikacije i brzinu protoka informacija.

#### Uz članak 27.

Ovim člankom se propisuje da izravan i samostalan nadzor nad pružanjem usluga na teritoriju Republike Hrvatske obavljaju nadležna tijela putem IMI sustava, prema zahtjevu države sjedišta pružatelja usluge, sukladno propisanom načelu i kriterijima slobodnog pružanja usluga. Nadzor je potreban kako bi se u okvirima zajamčene slobode osigurali uvjeti sigurnog pružanja usluga, a uključuje praćenje i utvrđivanje činjenica, rješavanje problema te provedbu kažnjavanja u slučaju kršenja propisa.

#### Uz članak 28.

Člankom se propisuje obveza nadležnih tijela provođenja nadzora nad pružateljem usluge sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, odnosno obavješćivanje države ugovornice EGP-a koja je postavila zahtjev o rezultatima nadzora i poduzetim mjerama. Postupak obavješćivanja će se vršiti putem IMI sustava, a u što kraćem roku nadležna tijela su dužna obavijestiti sve druge države ugovornice EGP-a i Komisiju ukoliko pružatelji usluga mogu ozbiljno naštetiti zdravlju ili sigurnosti osoba ili okoliša. Pravila obavješćivanja određuje koordinador za obavješćivanje, ovlaštenog od strane čelnika središnjeg tijela državne uprave nadležnog za gospodarstvo.

#### Uz članak 29.

Ovaj članak propisuje nadzor zakonitosti poslovanja pružatelja usluga koji ima sjedište na teritoriju Republike Hrvatske, odnosno poduzimanje potrebnih mjera u slučaju nastale štete na teritoriju Republike Hrvatske ili na teritoriju druge države ugovornice EGP-a, neovisno u kojoj državi ugovornici EGP-a se pruža usluga ili je uzrokovana šteta. U tu svrhu nadležno tijelo će dotičnoj državi uputiti utemeljen zahtjev za upravnu suradnju putem IMI sustava.

#### Uz članak 30.

Ovim člankom se propisuje mehanizam upozoravanja u kontekstu štetnosti usluga, odnosno obveza nadležnog tijela na neodgodivo obavješćivanje koordinadora za obavješćivanje, druge uključene države ugovornice EGP-a i Komisiju o uslugama koje bi mogle ozbiljno naštetiti zdravlju ili sigurnosti osoba ili naštetiti okolišu.

#### Uz članak 31.

Ovaj članak obvezuje nadležno tijelo na dostavljanje podataka putem IMI sustava drugoj državi ugovornici EGP-a, vezanih uz osposobljenost ili profesionalnu odgovornost pružatelja usluga. Nadležno tijelo dužno je obavijestiti pružatelja usluga o dostavljenim podacima.

#### Uz članak 32.

Ovim člankom se propisuje da upravni nadzor nad primjenom ovoga Zakona i relevantnih propisa provodi ministarstvo nadležno za gospodarstvo, a inspekcijski nadzor provodi Državni inspektorat.

#### Uz članak 33.

Ovim člankom se propisuju novčane kazne za kršenje pojedinih odredbi ovoga Zakona.

#### Uz članak 34.

Ovaj članak propisuje da provedba i primjena ovoga Zakona poštuje propise o zaštiti osobnih podataka.

#### Uz članak 35.

Ovim člankom se određuje primjena Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija na sve relevantne postupke iz ovoga Zakona, osim ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

#### Uz članak 36.

Ovim člankom se određuje primjena Zakona o općem upravnom postupku na sve relevantne radnje, osim ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

#### Uz članak 37.

Ovaj članak propisuje vansudsko rješavanje sporova.

#### Uz članak 38.

Ovaj članak određuje da će čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za gospodarstvo pravilnikom detaljno propisati pojedina pitanja iz nadležnosti ovoga Zakona.

#### Uz članak 39.

Ovaj članak propisuje da Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim dijela odredaba koje se odnose slobodno pružanje usluga na teritoriju Republike Hrvatske od strane pružatelja usluga s poslovnim nastanom u državama ugovornicama EGP-a, a koje stupaju na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske u EU.

### **III. PODACI O FINACIJSKIM SREDSTVIMA POTREBNIM ZA PROVOĐENJE ZAKONA I O NAČINU OSIGURANJA TIH SREDSTAVA**

Za provođenje ovoga Zakona u 2011. i 2012. godini nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu, niti proračunima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

### **IV. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDVIĐAJU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA**

Hrvatski sabor je na 20. sjednici, 15. prosinca 2010. godine, prihvatio Prijedlog Zakona o uslugama, te uputio predlagatelju primjedbe, prijedloge i mišljenja iznesena na raspravi u Hrvatskom saboru i njegovim radnim tijelima tijekom prvog čitanja, radi pripreme Konačnog prijedloga Zakona.

Prihvaćene su primjedbe, prijedlozi i mišljenja Odbora za razvoj i obnovu Hrvatskog sabora, a time i kluba zastupnika HNS-HSU-a, koji su ih podržali u raspravi u Hrvatskom saboru.

Prihvaćene su primjedbe prijedlozi Kluba zastupnika HDZ-a te je u Konačnom prijedlogu Zakona pravni izričaj teksta nomotehnički doraden, u odnosu na tekst Prijedloga zakona, sa svrhom preciznijeg, kvalitetnijeg i jasnijeg definiranja odredbi Zakona. Prijenosom nove europske pravne stečevine u nacionalno zakonodavstvo, prenijet je i dio nove pravne terminologije koji do sada nije uobičajen u hrvatskom nacionalnom zakonodavstvu.

Prihvaćena je primjedba Kluba zastupnika HDZ-a te su u članku 2. stavak. 2. riječi „Odredbe ovoga Zakona se ne odnose na“ zamijenjene riječima „Odredbe ovoga Zakona ne utječu na“. U stavku 3. istog članka riječi „Ovaj se Zakon ne primjenjuje na sljedeće usluge“ zamijenjene su riječima „Odredbe ovog Zakona ne primjenjuju se na sljedeće usluge“. Time je izjednačen izričaj, te je preciznije i jasnije definirano na što se ne odnose odredbe ovog Zakona.

U članku 2. stavku 3. točka 4. preciznije se definiraju pojmovi. Određenje „usluge na području prijevoza“ zamijenjeno je određenjem „usluge na području prometa“, a određenje „lučke službe“ određenjem „lučke djelatnosti“. Riječi „koje ulaze u područje primjene Naslova V. Ugovora o funkcioniranju EU“ brisane su.

U članku 4. preciznije se definiraju pojedini pojmovi koji se koriste u Zakonu, te su na taj način prihvaćeni prijedlozi Odbora za razvoj i obnovu. U točki 5. definicija sjedišta dopunjena je i precizirana kao „stalno mjesto poslovanja“. U točki 6., kod definiranja postupka ishođenja

odobrenja za pristup ili obavljanje uslužne djelatnosti, dodaje se riječ „zadruga“ kao mogući oblik obavljanja uslužnih djelatnosti, kako bi definicija bila potpuna. Pod točkom 8., pri definiranju „prevladavajućih kategorija javnog interesa“, dodaje se „očuvanje nacionalnog i kulturnog identiteta države“, obzirom na važnost očuvanja tradicijskih obrta.

Također u članku 4. točka 11. izraz „poslovna komunikacija“ se zbog preciznijeg određivanja mijenja u „tržišna komunikacija“. U članku 4. dodana je točka 16. kojom se definira „postupovno tijelo“ kao nadležno tijelo za provođenje postupaka registracije za pristup uslužnim djelatnostima.

U članku 7. stavku 2. izraz „sustav ishoda odobrenja“ mijenja se izrazom „postupak ishoda odobrenja“.

U članku 9. stavku 4. riječi „i može biti predmet žalbe ili spora pred sudom ili drugim nadležnim tijelom.“ mijenjaju se riječima „i protiv istog se može izjaviti žalba pred nadležnim tijelom ili pokrenuti upravni spor.“

U članku 10. stavku 3. točki 2. izraz „pravni položaj“ zamjenjuje se izrazom „pravni status“.

U članku 12. stavku 3. briše se kao nepotrebna riječ „zakonskom“, a dodaju se riječi „te ga bez odgode dostaviti podnositelju zahtjeva“, tako da određenje sada glasi: „Nadležno tijelo je dužno o urednom zahtjevu odlučiti rješenjem u roku od 30 dana te ga bez odgode dostaviti podnositelju zahtjeva.“

U članku 13. točka 1. riječi „Jedinstvena kontaktna točka je dužna, bez odgode, podnositelja zahtjeva pisanim putem.“ zamijenjene su riječima „U slučaju da je zahtjev podnesen jedinstvenoj kontaktnoj točki, ista je dužna, bez odgode, pisanim putem podnositelja zahtjeva.“ kako bi se precizno definiralo u kojim je slučajevima jedinstvena kontaktna točka dužna obavjestiti podnositelja zahtjeva. U stavku 3. izraz „pravni lijekovi“ zamjenjuje se izrazom „dostupna pravna zaštita“.

U članku 15. stavku 2. točka 2. dopunjuje se određenjem „osim u slučajevima kada je to određeno ovim Zakonom ili drugim posebnim propisom.“ Na taj se način potpunije prenosi članak 16. stavak 2. alineje b) Direktive o uslugama te se usklađuje ova odredba s člankom 5. stavkom 2. glave II. Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 124/09 i 45/11) gdje je predviđena mogućnost automatske privremene registracije kod pružanja usluga na privremenoj i povremenoj osnovi.

U članku 16. prihvaćena je primjedba Kluba zastupnika HDZ-a te su riječi „Odredbe ovoga Zakona o slobodi pružanja usluga ne primjenjuju se na“ zamjenjuju se riječima „Odredbe članka 14. i članka 15. ovoga Zakona ne primjenjuju se na“, u svrhu preciznijeg definiranja izuzeća od slobodnog pružanja usluga na teritoriju Republike Hrvatske.

U članku 20. stavak 2. usklađen je sa odredbom članka 15. stavak 1. Zakona o općem upravnom postupku koja propisuje da se stvarna nadležnost javnopravnih tijela određuje zakonom kojim se uređuje pojedino upravno područje ili se određuje nadležnost javnopravnih tijela.

U članku 21. stavku 1. točka 2., u kontekstu obveze pružatelja usluga za informiranje primatelja usluga, iza riječi „u trgovačkom“ dodaje se riječ „obrotnom“, u svrhu što preciznog definiranja svih registara koji se odnose na uslužne djelatnost koje uređuje Zakon o uslugama.

U članku 23. izraz „poslovne“ je zamijenjen izrazom „tržišne“, u skladu s promjenom definicije u članku 4. točka 11.

U članku 30. stavku 1. riječi „članka 28. stavka 4.“ zamijenjene su riječima „članka 28. stavka 3.“ kako bi se ispravno pozvalo na odredbu koja propisuje postupanje koordinatora za obavješćivanje.

U članku 31. stavku 3. dodaje se kako je nadležno tijelo dužno izvijestiti i o očekivanom vremenu pravomoćnosti odluke.

Članak 33. izmijenjen je na način da je dodan novi stavak 2., dok je stavak 2. iz Prijedloga Zakona o uslugama u Konačnom prijedlogu Zakona o uslugama postao stavak 3.

Stavak 2. dodan je zbog sprječavanja sive ekonomije u uslužnom sektoru. Prekršajnopravne sankcije, odnosno raspon novčanih kazni u stavku 1. i 2., usklađene su s Prijedlogom Zakona o zabrani i sprječavanju obavljanja neregistrirane djelatnosti. Na taj je način prihvaćen prijedlog Odbora za razvoj i obnovu Hrvatskog sabora.

## **V. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, S OBRAZLOŽENJEM**

Nisu dani prijedlozi i mišljenja na Prijedlog Zakona koje predlagatelj nije prihvatio.